
Nieuwsbrief-*Plus* Remonstranten Den Haag e.o. 18 januari - 1 februari 2024

Agenda

Donderdag 18 januari, 14.00 uur - Bijbelcursus o.l.v. ds. Reinhold Philipp

Vrijdag 19 januari, 14.00 uur - Museum Voorlinden, Wassenaar

Zondag 21 januari, 10.30 uur - Kerkdienst met voorganger ds. Reinhold Philipp

Zaterdag 27 januari, 15.00 uur – Filmcafé o.l.v. Reinhold Philipp

Zondag 28 januari, 10.30 uur - Kerkdienst met voorganger ds. Marthe de Vries

---

Van de Redactie

Door: Peter Kelderman

Zoals Betty Renssen in 'Uit de kerkenraad' al zegt: ondanks het koude weer gaan we weer richting lente. We hebben in deze Nieuwsbrief-Plus u weer een en ander interessants te melden.

Na de kerkdiensten, het Pastoraal team en het Collectiedoel ('Stichting Weekje weg') volgt een mooie Overdenking door ds. Antje van der Hoek, over een passage in de Galatenbrief en de verbinding daarmee met ons, Remonstranten.

Er zijn weer diverse activiteiten de komende twee weken: Bijbelcursus en Filmcafé met ds. Reinhold Philipp, en een Museumbezoek begeleid door Jacques Zwaan. Reinhold stuurde ons ook een bijdrage voor 'Het vrije lied', en Jacques bericht ons over aanwinsten voor de bibliotheek, en over kunstvoorwerpen in de vitrine.

Hans Willems leverde een 'Wie is wie' aan, deze keer gewijd aan Coos van Beuningen. Coos maakt ons attent op de belangrijke activiteit: 'Schrijven voor Amnesty International'.

En nog een andere tekst van Hans Willems: 'Naaikrans voor de armen', in zijn rubriek: 50/75/100 jaar geleden.

Voor de rubriek 'Groene kerk' ontvingen we deze keer een bijdrage van Madzy van der Kooij, over Klimaatgesprekken in Haagse wijken, steeds geleid door een klimaatcoach.

Miriam van Dam vond weer een kinderbriefje voor haar rubriek 'Lieve meneer God'. Zoals altijd wordt deze Nieuwsbrief-Plus afgesloten met 'Kanselbloemen en kaarten'.

Uit de kerkenraad

Door: Betty Renssen

De eerste weken van januari zijn voorbij gevlogen en ook 'Blue Monday' is zonder problemen achter de rug. De dagen worden al wat langer, wat een voorbode is voor de lente, ondanks het koufront waar we nu mee te maken hebben. De verwarming in de kerk tijdens de zondagsdienst blijft voorlopig op 18 graden staan; er liggen dekentjes achterin de zaal voor wie daar behoefte aan heeft.

Namens Peter Thiadens: heel hartelijk dank voor de vele helpende handen bij het opruimen van de kerstboom en -versiering.

We zijn begonnen met het voorbereiden van de Algemene Vergadering en zullen eind januari het nieuwe Beleidsplan bespreken.

Er zijn gelukkig een paar nieuwe vrijwilligers voor het Streamen, heel fijn. We kunnen ook nog mensen gebruiken voor de Bloemen-, Collecte- en Koffiedienst; graag aanmelden bij Miriam of mij.

Ik wens u allen een goede voortzetting van januari toe.

Gevonden voorwerp

Door: Miriam van Dam

Er is eind december rechts achter in de kerk een sleutel gevonden.

Wie o wie mist een sleutel?

Hij is op te halen op de administratie bij Miriam.

Kerkdiensten

De kerkdiensten beginnen om 10.30 uur. Ze zijn live te volgen, of later terug te kijken via [Kerk TV](#).

Zondag 21 januari

Voorganger: ds. Reinhold Philipp

Organist: Hans Jacobi

Zondag 28 januari

Voorganger: Marthe de Vries

Organist: Hans Jacobi

Marthe de Vries (1963) is predikante van de Remonstrantse Gemeente Utrecht, de Geertekerk. Zij studeerde theologie in Leiden en werd daarna predikant van de Remonstrantse Gemeente Rotterdam.

[Meer lezen](#)

Ons pastoraal team staat voor u klaar

U kunt hen bereiken op:

Ds. Antje van der Hoek

Telefoon: 0252-211204

E-mail: hoekpred.remodennaag@gmail.com

Ds. Reinhold Philipp

Telefoon: 070-3878732

E-mail: reinholdphilipp@freedom.nl

Reinhold Philipp heeft vakantie van 28 februari t/m 7 maart.

Collecte eerste kwartaal

Door: de diaconale commissie

In het eerste kwartaal van het nieuwe jaar collecteren wij voor de [Stichting Weekje Weg](#). Deze stichting biedt al ruim 40 jaar vakanties aan gezinnen met kinderen t/m 12 jaar, die rond moeten komen van een minimum inkomen. Het doel van deze vakanties is om hen uit de sleur van hun situatie te halen en hun sociaal isolement te doorbreken. De kinderen van deze gezinnen zien elk jaar hun vriendjes op vakantie gaan, terwijl zij zelf thuisblijven. Zes weken lang thuis, want er is ook geen geld voor het zwembad of andere uitstapjes. En als ze terugkomen op school, dan zijn zij diegenen zonder leuk vakantieverhaal.

Helaas komt deze situatie in steeds meer gezinnen voor; de verborgen armoede in Nederland neemt toe. De Stichting Weekje weg verzorgt ook voor Vluchtelingenwerk Nederland vakanties voor eenoudergezinnen. Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen in de maatschappij, en het bevordert de integratie. De visie van deze stichting is: Vakantie voor iedereen!

Weekje Weg bevordert op deze manier de sociale en maatschappelijke deelname van hun gasten. Door er even helemaal uit te zijn, heeft de mens weer nieuwe energie om actief deel te nemen aan de maatschappij. De positieve ervaring van een leuke vakantie heeft een bijzondere impact op het dagelijkse leven van heel veel gezinnen.

Wij hopen dan ook dat u dit mooie doel van harte zult willen steunen.

Voor de betaling van de collecte kunt u ook de QR code gebruiken.

U kunt uw donatie overmaken naar rekening:
NL 93 INGB 0000 0063 97 van de kerk onder
vermelding van: Weekje weg

STAAT IN DE VRIJHEID WAARMEDE CHRISTUS U HEEFT VRIJGEMAAKT

Vrij zijn, om lief te hebben

Door Antje van der Hoek

Veel versiering is er niet in onze kerk. Zij ademt een zekere protestantse soberheid. Wellicht springt bovenstaande tekst achter in de kerkzaal daardoor des te meer in het oog. Het is een remonstrantse lijfspreuk. Want, naast 'verdraagzaamheid', is ook 'vrijheid' een identity marker voor remonstranten. Daarmee wil de tekst iets uitdrukken over de manier waarop remonstranten samen kerk willen zijn.

Ze komt uit Paulus' brief aan een groep gemeenten in Galatië, een landstreek in wat nu Turkije is. Waarschijnlijk werd hij zo tussen 53 en 55 na Christus geschreven. Eerder had de apostel, als de grote 'exportmanager van het geloof' die hij was, er al het evangelie gebracht. Veel nadruk had hij daarbij gelegd op geloof en vertrouwen in Christus. Sindsdien echter blijken de Galaten een andere afslag te hebben genomen. Er zijn christelijke verkondigers van Joodse herkomst opgestaan, die de gemeenten hebben bezworen zich aan de Joodse wet te houden. Zélf als men tot de zogeheten 'heidenchristenen' hoorde en geen Joods verleden met zich meedroeg, zou men zich als man toch moeten laten besnijden. Daartegenover komt Paulus in zijn brief met een heel ándere boodschap. Voor hem is het niet langer nodig dat de Galaten zich aan de Joodse wetten zoals de besnijdenis, spijswetten en dergelijke, houden. Wie geen Jood was toen hij of zij christen werd, zegt hij, hoeft daaraan geen gehoor te geven.

U heeft het waarschijnlijk al gemerkt: er wordt van ons, als ééneentwintigste-eeuwse lezer en hoorder van die oude brief, wat van ons inlevingsvermogen gevergd. Het lijken, op het eerste gezicht, niet direct de vragen en problemen die óns vandaag-de-dag bezighouden. Maar duidelijk is wél dat Paulus een pleidooi voor vrijheid voert. Wie Jezus wil volgen, zegt Paulus, is vrij van opgelegde regels en wetten. Van daaruit is het niet moeilijk te bedenken waarom Remonstranten zich van oudsher door de Galatenbrief geïnspireerd wisten. In hun ontstaansgeschiedenis hadden ze de dwang van kerkelijke structuren en belijdenisgeschriften aan den lijve ondervonden. Daartegenover legden zij nadruk op geloofsvrijheid. De vrijheid om zélf te geloven, om zélf te denken, te beslissen en te handelen.

Vrijheid: het is één van die 'grote' woorden, die we vandaag-de-dag gemakkelijk in de mond nemen. Net als die andere 'grote' woorden zoals 'vrede', 'gerechtigheid', 'waarheid' en dergelijke. Maar wat bedoelen we er nu eigenlijk mee? Dát is het onderwerp van een boek dat ik laatst las. 'De verovering van de vrijheid: van luie mensen, de dingen die voorbijgaan' van de Vlaams-Poolse filosofe Alicia Gescincka (2020, 5e druk). Vlak voor de val van de Muur kwam ze als jong meisje met haar ouders vanuit Polen naar Vlaanderen. Juist vanuit die achtergrond heeft ze een scherp oog voor de schaduwzijden van die vrijheid. Vooral als het daarbij gaat om een ongeremde vrijheid om te consumeren en je eigen ongefilterde oprispingen onbelemmerd te ventileren. Zo komt Gescincka tot waardevolle inzichten. Aansluitend bij een hele reeks filosofen maakt ze een onderscheid tussen twee begrippen van vrijheid. Negatieve én positieve vrijheid.

Simpel gezegd: de vrijheid ván en de vrijheid tót. De vrijheid van restricties, van opgelegde beperkingen. Tegenover de vrijheid als een creatieve beweging het goede te doen en jezelf daarin te verwerkelijken.

Kortom: vrijheid moet veroverd worden! Vrijheid vraagt om meesterschap. Wanneer we vrijheid aan het goede koppelen, zegt Gescincka, lijken we haar te begrenzen, maar openen we in wezen haar deuren. We lijken haar te vernauwen, maar proberen haar juist te verdiepen. En juist dat doet Paulus! Hij koppelt vrijheid aan het liefdesgebod jegens God en de mens naast je. Een vrijheid die zich bovendien uitdrukt in wat hij 'de vruchten van de Geest' noemt: vreugde, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing.

Dat brengt die grote woorden van vrijheid en liefde terug tot meer menselijke proporties. Tot het 'kleine goede' waarover de Vlaamse psychiater Dirk de Wachter, met een beroep op Levinas, vaak spreekt. Ik citeer: 'Het is de mens die er voor u is. De mens die iets voor u doet. iets kleins. iets onschuldigs. iets dat vermoedelijk geen moeite kost en dat zomaar, met een knippering van het oog, aan de aandacht zou kunnen ontsnappen'. Ik stel me zo voor dat die oude remonstrantse lijfspreuk daarmee iets van doen heeft: met dat kleine goede, dat de ene mens in vrijheid voor de andere doet. Op een moment waarop hij of zij die ander werkelijk ziet, aanraakt en nabij is.

Een mooie uitdaging voor het nieuwe jaar dat we onlangs zijn binnengegaan ...

Donderdag 18 januari,

14.00 uur

Bijbelcursus o.l.v.

ds. Reinhold Philipp

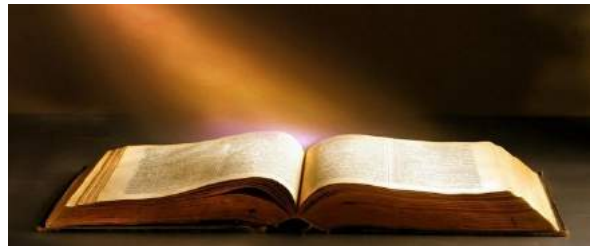
De troost van Job

Het boek Job is mogelijk het oudste boek in de Bijbel. Het speelt in de tijd van de aartsvaders en het gaat over een man met de naam Job, die alles verliest, zijn rijkdom, zijn familie en zijn gezondheid. Vervolgens worstelt hij met de vraag: Waarom? Waarom luistert God niet naar mij?

Deelname vrij

[Meer lezen](#)

Vrijdag 19 januari, 14.00 uur

Museum Voorlinden, Wassenaar

Door Jacques Zwaan

Naast de tentoonstelling van de toonaangevende Duitse kunstenaar Anselm Kiefer is er ook de vaste collectie van het [museum Voorlinden](#) te zien.

Dankzij zijn eigenzinnige beeldtaal, vol verwijzingen naar geschiedenis, mythologie en literatuur, groeide Anselm Kiefer uit tot een van de grootste kunstenaars van onze tijd.

Bij Voorlinden krijgt hij in zijn solotentoonstelling 'Bilderstreit' alle ruimte om de breedte van zijn oeuvre en gebruikte technieken te etaleren.

Kiefer is een onvermoeibare alleseter met oneindig veel interesses. De kunstenaar is altijd op zoek naar nieuwe inzichten en betekenissen. En dat zie je duidelijk terug in zijn gelaagde werk.

Daarin verweeft hij Germaanse mythologie, geschiedenis, poëzie, literatuur en filosofie. Hij gebruikt daarbij traditionele en onconventionele materialen, zoals goud, olieverf, stro en lood.

Dit 'mag' u niet missen!

Vrijdag 19 januari, 14.00 uur verzamelen we in de hal van het museum. U kunt aan de kassa een kaartje kopen of tevoren digitaal. Er is openbaar vervoer vanaf Centraal Station Den Haag, Busplatform, perron Q, EBS bus 43 of bus 44 tot halte Wittenburgerweg, Wassenaar (na het uitstappen een klein stukje terug lopen en dan naar rechts, tot u bij sportvelden komt, daar weer naar rechts en dan ziet u kort daarna het bord 'Voorlinden'. De bus vertrekt om 13.12 uur (nr. 44); aankomst museum rond 13.50 uur. Zelf neem ik de bus van 12:58 uur (nr. 43) en drink eerst even koffie in het restaurant. Na afloop kunnen we daar ook nog wat drinken en napraten over de expositie.

Gaat u mee? Graag tot dan!

[Meer lezen](#)

Zaterdag 27 januari, 15.00 uur

Filmcafé met Reinhold Philipp

Samen film kijken en vervolgens met elkaar delen wat we hebben gezien en wat ons raakte.

Film: Night train to Lisbon

Het leven van Raimund Gregorius neemt een bijzondere wending wanneer hij een mysterieuze jonge vrouw behoedt haar leven te beëindigen door van een brug te springen.

De vrouw verdwijnt vervolgens spoorloos, maar laat haar jas bij Raimund achter, met daarin een boek en een nachttreinticket naar Lissabon.....

Na afloop is er nog een bespreking onder het genot van een hapje en drankje.

Opgave gewenst via 070-3250779, e-mail: remondenhaag@hetnet.nl, of op de flip-over in de kerkhal.

[Meer lezen](#)

Wie is Wie

Door: Hans Willems

In een serie korte interviews stellen we leden van de Remonstrantse Gemeente aan u voor.

Coos van Beuningen: opgetild door een lied of een gesprek

‘Door deelname aan kringen en door mee te werken in diverse commissies heb ik veel mensen leren kennen en veel geleerd. De ervaring om me ‘opgetild’ te voelen in een kringgesprek of tijdens een kerkdienst voel ik als zeer verrijkend.’

Coos van Beuningen (78) slaat maar weinig zondagse kerkdiensten over en is bij veel activiteiten in de Remonstrantse Gemeente betrokken. ‘Soms is het een gebed of een passage in de preek die je raakt, vaak ook het samen zingen. Het gevoel om deel te zijn van een groter geheel, dat is het verbindende.’ Ze zingt mee in het projectkoor, is contactlid in wijk 1 (Scheveningen, Duinoord en de Vogelwijk), schrijft maandelijks brieven voor Amnesty in de Doopsgezinde Paleiskerk en startte met Ettjen Modderman de werkgroep Groene Kerk – Groen Geloven. Door de aanpak van deze werkgroep kreeg onze kerk al snel het predicaat Groene Kerk. Landelijk zijn ruim 400 kerken erkend als groene kerk. Zorg voor de schepping staat er hoog in het vaandel. Met de zo plotseling overleden Ettjen werkte Coos aan bewustwording en kleine stapjes naar een duurzamer leefpatroon. ‘Ettjen wordt nog altijd vreselijk gemist, zij was zo bevlogen.’

Coos is geboren in Zaandam, maar haar wortels liggen vooral in Rotterdam. Ze was heel jong toen vader overleed en moeder in Overschie als schoolarts aan de slag kon om het gezin te onderhouden. ‘Later heb ik me pas gerealiseerd wat een geweldige prestatie ze leverde met het combineren van werk en de zorg voor drie jonge kinderen. En intussen leefde ze ons ook het geloof voor. Op een heel vanzelfsprekende manier kregen we het vrijzinnig protestantse erfgoed mee. Op zondag zongen we vaak bij de piano uit “Kinderen van één Vader”.’

‘We trouwden in de Remonstrantse kerk in een DoRe-dienst, want Coen is doopsgezind. Mijn Leidse studie moest ik helaas afbreken, maar ik heb wel MO A Frans gehaald.’ Rwanda werd een onvergetelijke ervaring door het eenvoudige leven in de bush, met op zondag inheemse kerkdiensten. ‘Zoveel overgave, blijdschap, dansen en zingen. We spraken de taal niet maar voelden ons toch verbonden.’

Terug in Nederland werden de beide zoons Maarten en Frank geboren in Wageningen. In 1972 vertrok het gezin voor zeven jaar naar Tunesië. Net als in Rwanda leerde Coos er begrip te hebben voor andere culturen en godsdiensten, iets wat haar hielp toen ze later in Nederland taalmaatje werd voor immigranten.

Enkele jaren nadat het gezin in 1979 in Den Haag was komen wonen, vond Coos de weg naar de Remonstrantse Gemeente dankzij Ancel en Tineke van Royen die net als de Van Beuningens langdurig in het buitenland hadden gewoond. Al gauw werd ze actief in kringwerk en pastoraat.

Op muzikaal gebied had Coos zich ook ontwikkeld. ‘Piano speelde ik al en naar Rwanda had ik een blokfluit meegenomen. In Tunesië en later hier in Den Haag heb ik daar les in gegeven, zowel aan kinderen als aan volwassenen.’ Zo kwam ze ook op het pad van Diligentia waarvoor ze twintig jaar de programmering deed van kamermuziekconcerten. En dan zingt ze ook nog

Na de lagere school in Overschie volgde Coos het Erasmiaans Gymnasium in Rotterdam. Op haar achttiende deed ze in de Remonstrantse kerk belijdenis met een grote groep leeftijdsgenoten. Op het gymnasium had ze Coen leren kennen met wie ze inmiddels 55 jaar getrouwd is. 'Ik ging naar Leiden om Frans te studeren en Coen naar Wageningen. We lieten elkaar los, maar vonden elkaar later toch weer terug. On revient toujours à ses premiers amours.'

Op het moment dat Coen voor een stage van zijn studie tropische landbouw negen maanden naar Rwanda wilde, werd besloten om het avontuur samen aan te gaan.

in een koor.

Een wens heeft Coos ook nog: ze zou het fijn vinden als er meer remonstranten mee gaan doen aan de schrijfochtenden voor Amnesty, wat ooit begonnen is als een gezamenlijke DoRe-activiteit. 'De laatste tijd ben ik nog de enige remonstrant. Dat kan beter.'

Klimaatgesprekken

Door: Madzy van der Kooij

Klimaat... je kunt geen krant opslaan, geen radio of TV aanzetten, of ergens is wel iets over het klimaat te vernemen. Een van de belangrijkste zaken die momenteel spelen, een kwestie ook die helaas erg vaak tot polarisatie en twistgesprekken leidt. Maar weten we er genoeg van om een gedegen oordeel te vormen? Hoe zit het precies met je voetafdruk, dus met je CO₂-uitstoot?

Het is naar mijn idee wél heel belangrijk, om wat kennis op te doen over deze problematiek, omdat de emoties vaak de ratio overstemmen. Hoe begrijpelijk dat ook moge zijn, het helpt doorgaans weinig. Mede daarom zijn er een paar jaar geleden klimaatgesprekken gestart. Die klimaatgesprekken worden geleid door mensen die zijn opgeleid tot klimaatcoach, en die dus de juiste technieken hebben om een groep van acht mensen te begeleiden bij deze gevoelige problematiek. Zelf heb ik meegedaan in het najaar met een groep in de Vogelwijk. Deze groep werd begeleid door een klimaatpsychologe en een energiecoach, die beiden de training om deze groepen te begeleiden hadden gevolgd.

Het gaat er in eerste instantie om, je CO2-afdruk beter in het vizier te krijgen. Leidraad daarbij is het boek 'Morgen begint nu: klimaatvriendelijke keuzes, het nieuwe normaal' (Rosemary Randall en Andy Brown). Er hoort ook een werkboek bij, zodat er voor elke bijeenkomst wat 'huiswerk' gedaan moet worden. Meestal is er ook nog sprake van wat 'nawerk': er wordt altijd een samenvatting van de laatste keer gegeven, met soms het advies nog eens iets nader te bekijken.

Aan de hand van een spel wordt elke bijeenkomst een onderwerp bij de horens gevat aangaande CO2- uitstoot en dat gaat om zaken, waar de meesten van ons eigenlijk niet zo bij stilstaan: wat is elastender: een fles biologische tomatenketchup of een verse ananas? Er komen zes onderwerpen aan de orde. Soms lijkt een antwoord zéér voor de hand te liggen, maar blijkt het heel anders in elkaar te steken – heel leerzaam en verwarrend tegelijk.

Ik noem de onderwerpen van de workshop:

1. Jij en klimaatverandering, wat wil je doen?
2. Wonen
3. Eten
4. Vervoer en vakantie
5. Consumenten (N.B. bij het bovenstaande consumenten we natuurlijk ook, maar dit gaat dan over 'spullen' kopen).
6. Klimaatgesprekken met anderen.

Het kan voorkomen, dat de coaches bedenken, dat twee onderwerpen worden verwisseld; dat was bij deze cyclus het geval en het maakt natuurlijk niet zoveel uit. Wat wél heel essentieel is, is het feit, dat het voeren van het klimaatgesprek niet pas op de zesde bijeenkomst wordt geoefend, maar dat dat vanaf de tweede keer al gebeurt – het vergt nl. enige oefening om zoiets goed te kunnen.

Ik heb met veel plezier deelgenomen aan de serie gesprekken. De nadruk was op CO2, terwijl de hele problematiek natuurlijk om veel meer gaat: is het beter een oud apparaat te vervangen door een zuiniger, zodat de voetafdruk want minder wordt, of kun je het beter opgebruiken, omdat een nieuw apparaat ook een heel grote invloed heeft: grondstoffen, fabricage en vervoer, om maar iets te noemen. Het leuke is, dat een van de deelnemers van onze groep zich heeft aangemeld om klimaatcoach worden.

In februari start er in Den Haag een nieuwe serie, in de avond en weer in de Vogelwijk, en op 1 maart een serie, ook op de avond, in Mariahoeve. Ik zou zeggen: kijkt u even op de [website](#) en overweeg ook zo'n gespreksserie te volgen. Een mens is nooit te oud om te leren of om standpunten te herzien.

Er hangt ook geregeld iets op het prikbord in de hal boven de kist. Kijkt u daar ook wel eens naar?

Het vrije lied

Door: ds. Reinhold Philipp

Kortgeleden verscheen er een nieuwe bundel van 'Het vrije lied' (2023).

De inmiddels drie bundels met gedichten, gedachten en nieuwe (lied-)teksten komen voort uit een dichtwedstrijd, een initiatief van de Remonstranten. Ik zal u weer kennis laten maken met enkele van de nieuwe teksten. Raakt u enthousiast, dan kunt u via de website van de Remonstranten uiteraard de bundels zelf bestellen. [Klik hier.](#)

Klein Credo

(Evelijne Swinkels-Braaksma)

geloven dat is toekomst maken
ook al twijfel je steeds weer
door het duister blijven zingen
zelfs al doet het leven zeer

geloven is blijven vertrouwen
dat de zon weer op zal gaan
en dat je, hoewel gevallen,
altijd weer durft op te staan

geloof doet leven in de doodsheid
van soms uitzichtloos verdriet
altijd komt er weer een morgen
ook al zie je dat soms niet

geloven is in elke storm
blijven uitzien naar het land,
weten dat je wordt gedragen
door die Ene, in Haar hand

Wijs ons de weg (Margyt Poortstra)

Wijs ons de weg
om de aarde te bewaren.
Houd in uw handen
het werk dat Gij begon.

Zie ons aan (Nicolaas Kleine)

Zie ons aan
wees ons een licht
geef ons het leven.

Raak ons aan
wees onze gids
geef ons uw zegen.

Hoor ons aan
gij onze hulp
geef gij ons vrede.

Bibliotheca Remonstrantica

Door: Jacques Zwaan

Nieuwe aanwinsten Bibliotheek

Psalmen Anders

Er zijn talloze liederenbundels, zoals De eerste dag - handreiking bij de jaarorde; uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Raad van Kerken ten behoeve van allen, die zich bezighouden met de zondagse kerkdienst.

Ds. B. Borger, remonstrants predikant te Groningen, maakte ons een poos terug in AdRem opmerkzaam op deze aanvulling 'Psalmen Anders'. Moderne verwoordingen van het psalter; korte pittige teksten.

Ik heb het tekstboekje van de bundel gelijk aangeschaft voor onze bibliotheek.

Na het verschijnen van het Liedboek voor de Kerken (1973) is landelijk het lied van de week ingevoerd, opdat de gemeenten zouden leren zingen uit die bundel. Nu maar hopen dat op grote schaal 'Psalmen Anders' gebruikt zal worden om er liederen van de week uit te oefenen.

Denken over geloven; van moderne zekerheid tot agnostische terughoudendheid

Willem B. Drees, emeritus-hoogleraar godsdienst wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden (als opvolger van Han Adriaanse) vraagt zich in deze bundel af of over geloven serieus is na te denken.

Als venster op het denken over geloven gebruikt Drees het werk van zijn voorgangers. Hij vroeg er zijn studenten naar. Sommigen wezen op het menselijke aspect: religies zijn gemeenschappen waarin mensen naar elkaar omzien, anderen benadrukken gerichtheid op het 'Hogere', naastenliefde en liefde tot God: allebei belangrijk, allebei positief.

Zoekt en gij zult vinden

De Nieuwe Letterlievende Fuik (nummer december 2023) biedt een essay, waarin een beeld wordt geschetst van het 'Roze leven', d.w.z. van pastores die er geen klassieke relatie op na hielden, maar zich aangetrokken voelden tot hetzelfde geslacht. De Remonstranten hebben de tent opengegooid, nadat er ook allerlei initiatieven door de Nederlands Hervormden waren ontplooid. Eerste inzegening van een relatie was in 1978.

Vroeger zette een homoseksuele dominee een grote foto van een mooie dame op zijn bureau; die dame was niet zijn geliefde, maar zijn zuster.

Deze attitude was nog niet zo langgeleden schering en inslag. Nu komt de Nederlands Gereformeerde Kerk (samenvoeging van 'Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt' en de afsplitsing uit 1967 (de Van der Zielgroep), eerst 'Buitenverbanders' geheten, later 'Nederlands Gereformeerden'). Winst lijkt mij, en dat is Simon Vuyk ongetwijfeld met mij eens. Hij brengt genoemd periodiek uit. Hij kwalificeerde vele zaken uit de Roze groep, ook historisch gezien en verweeft daarin tevens zijn eigen ervaringen. M.i. interessant om kennis van te nemen. Het pamflet treft u in onze bibliotheek, sub 'Vuyk 34'.

Aanbevolen.

Schrijven voor Amnesty International

Door: Coos van Beuningen

Ten tijde van de papieren Nieuwsbrief – Op de Hoogte en eerder Kredo – was daarin iedere maand een klein rubriekje opgenomen, waarin opgeroepen werd tot actieve steun aan deze organisatie, in de vorm van brieven schrijven. Het is hoog tijd om weer opnieuw aandacht te vragen voor het werk van Amnesty.

Amnesty International is een non-gouvernementele organisatie, die wereldwijd de naleving van mensenrechten beoogt, zoals die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Vaak met gevaar voor eigen leven gaan mensen voor Amnesty op zoek naar schendingen op dit gebied en brengen deze aan het licht.

Overal ter wereld pakken vrijwilligers de pen op en dienen n.a.v. de gevonden misstanden bij betreffende machthebbers een handgeschreven verzoek in tot, onder meer, menselijke behandeling in de gevangenis, contact met familie en zelfs vrijlating.

In Den Haag komt een groep ELKE TWEEDE VRIJDAGOCHTEND van de maand naar de Paleiskerk om brieven te schrijven.

In Den Haag komt een groep ELKE TWEEDE VRIJDAGOCHTEND van de maand naar de Paleiskerk om brieven te schrijven. De voorbeeldbrieven – iedere keer zijn het er drie - worden door Amnesty Nederland opgesteld en aangeleverd.

Door omstandigheden heeft een aantal trouwe schrijvers helaas de pen moeten neerleggen. We zijn op zoek naar aanvulling en nodigen belangstellenden uit zich aan te sluiten bij de schrijfacties door zich aan te melden bij:

- Marjanne Scheurwater (echtgenote van de koster van de Doopsgezinde kerk in de Paleisstraat): scheurjan@gmail.com . Marjanne is de coördinator van de schrijfochtenden, of:
- Coos van Beuningen: cvbeuningen@xs4all.nl, 06 51417359

Het adres van de schrijfochtenden: Doopsgezinde Kerk, Paleisstraat 8, Den Haag.

Kunst in de kerk

Door: Jacques Zwaan

In de vitrine is een kleine expositie ingericht met kunstwerken uit de collectie van mij. Een van werken is een kastje met Jutterskunst van de bekende Haagse kunstenaar Dirk de Herder (1914 - 2003); filmer, fotograaf, maker van kunstkastjes, boeken. De zucht naar romantiek beïnvloedde al zijn werken.

Links hiervan ziet u een kruis, gemaakt door Marcel Strüwer, zoon van een Nederlands-Indische vader en een Zweedse moeder. Hij woont en werkt in Zweden. Rechts van het kastje staat een kunstwerk van Odette Saulnier met de titel 'Christus'. Daaronder een werk van haar hand, gewijd aan Maria.

Dan is er het Boek van Zhanhong Liao. Zij maakt boekobjecten, installaties en schilderijen. De laatste twee kleine objecten zijn van Helcia Cino (1967-2021).

Deze opstelling blijft tot 15 februari in de vitrine staan.

Lieve meneer God

Door: Miriam van Dam

In deze rubriek zullen we in de Nieuwsbrieven-Plus een kostelijke verzameling kinderbriefjes met vragen, wensen, klachten voor God plaatsen.

We ontlene deze briefjes aan het boekje 'Children's letters to God', samengesteld door Stuart Hample en

Eric Marshall. De illustraties zijn van Tom Bloom. De Nederlandse vertaling: 'Lieve meneer God' is uitgegeven door Unieboek bv/van Holkema & Warendorf, Houten. Zesde druk 2000.

Lieve God,
in plaats van mensen te laten doodgaan
en alsmaar nieuwe te maken
kunt u die we al hebben niet gewoon houden?
Paula

50/75/100 jaar geleden

Door: Hans Willems

In deze rubriek kijken we af en toe terug op memorabele momenten uit de rijke remonstrantse historie.

Deze keer: Remonstranten honderd jaar geleden: Naaikring voor de armen.

Een abonnement kostte 1 gulden per jaar en het blad verscheen elke laatste zaterdag van de maand. 'Van maand tot maand' was het kerkblad van de Remonstrantsch-Gereformeerde Gemeente zoals de naam van onze gemeente toen nog luidde. In een van de eerste nummers van jaargang 1924, precies honderd jaar geleden dus, trof ik bijgaand bericht:

„Onder ons, jongere leden der Remonstrantsche gemeente, is een plan gerijpt, dat, naar wij hopen, ingang zal vinden en tot goede resultaten zal leiden. Het plan is, een naaikring te vormen, waar zal worden gewerkt aan nuttige kledingstukken ten bate der Remonstrantsche armen. Wij hopen tegen den volgenden winter de resultaten van ons werk te sturen aan de armverzorgster onze gemeente.

De kas waaruit de noodige materialen, zoals wol, enz. zullen worden gekocht, is voorlopig gevormd door ons zelf. Daar de kas niet toereikend zal zijn, zullen giften zeer welkom zijn aan het adres van mej. A. v.d. Voet, Regentesselaan 353. Mocht het zijn, dat U b.v. een lap stof of knot ongebruikt hebt liggen, zoudt U zoo vriendelijk willen zijn, die dan aan onze naaiking af te staan? (..) Wij hopen van harte, dat U ons hiermee zult willen helpen, we hebben ook Uw enthousiasme zoo heel noodig!"

Kanselbloemen en kaarten

Als u het belangrijk vindt, dat iemand kanselbloemen of een kaart van de gemeente ontvangt, bijv. bij ziekte of voor een andere ondersteuning of medeleven, dan kunt u mij dit laten weten.

Ook bij vreugdevolle gebeurtenissen zoals een jubileum of het bereiken van een zeer hoge leeftijd, kan een bloemengroet of een kaart van de gemeente waardevol zijn.

Neem dan contact op met **Micheline Meijer**
via e-mail: mcmeijerwagter@ziggo.nl,
of telefonisch: 06-24979338.

Redactie: Peter Kelderman, Hans Willems en Miriam van Dam

Remonstranten Den Haag, Laan van Meerdervoort 955, 2564 AJ Den Haag
Website: <https://denhaag.remonstranten.nl> - E-mail: remondenhaag@hetnet.nl

Facebook: Remonstranten Den Haag

Telefoon: 070-3250779

Over de Remonstranten

Wij vinden dat geloof begint bij jou. Met de dingen die je meemaakt en de vragen die hierop volgen. Met de mensen die je ontmoet en de gesprekken die je hebt. Als geloof bij jou begint, dan is het ook van jou. Mag je er een eigen mening over hebben. Dingen ter discussie stellen. En zelfs de vrijheid nemen om niet alles te geloven.

Lees verder

Uitschrijven | Abonnement beheren